

Sygn. akt VI U 325/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Zofia Pawelczyk

Protokolant: protokolant sądowy Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.

przy udziale (...)Sp. z o.o. siedzibą w Z.

o zasiłek chorobowy

z odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)r. znak (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje K. P. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 9 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r.
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. na rzecz K. P. kwotę 360 złotych (słownie: trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI U 325/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. odmówił K. P. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 9 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż z danych zawartych na koncie ubezpieczonego wynika, że w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia ubezpieczony kontynuuje wcześniej zawartą umowę zlecenia w okresie 09 września 2013 r. do 08 maja 2016 r. w firmie (...)Sp. z o.o. Zdaniem ZUS wyczerpuje to dyspozycję normy art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t.Dz. U. 2016 poz. 372) i w związku z tym organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego.

/Decyzja - k.1 akta zasiłkowe/

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony, w uzasadnieniu wskazując, że nie kontynuował wcześniej podjętej pracy na podstawie umowy zlecenia, nie wykonywał żadnej pracy zarobkowej u płatnika (...)sp. z o.o. Wyjaśnił,

że pracę w firmie (...) sp. z o.o. zakończył 10 listopada 2015 r. Ponadto w okresie niezdolności do pracy stan zdrowia uniemożliwił mu podjęcie zajęcia zarobkowego.

/odwołanie k.1/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. wniósł o jego oddalenie z uzasadnieniem analogicznym, jak w decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.6/

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2016 r. Sąd zawiadomił zainteresowanego (...)Sp. z o.o. siedzibą w Z. o toczącym się postępowaniu w sprawie z odwołania K. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. z dnia (...)r. nr (...). Spółka (...) sp. z o.o. nie zajęła stanowiska w sprawie.

/Postanowienie k.12/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z dniem 8 kwietnia 2016 r. ustało zatrudnienie K. P. w (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy o pracę zawartej 11 stycznia 2016 r. Na podstawie umowy zlecenia z firmą (...)sp. z o.o. z siedzibą w Z. K. P. w okresie od 9 września 2013r. do 10 listopada 2015 r. wykonywał prace na budowie, prace instalacyjno- monterskie, elektryczne na terenie W.. Umowa zlecenia nie zawierała końcowego terminu obowiązywania. W ramach zawartej umowy zlecenia ostatnią pracę wykonywał w ramach inwestycji prowadzonej przez spółkę dla kontrwywiadu. Zakończył pracę na rzecz (...) sp. z o.o. w dniu 10 listopada 2015 r., tego dnia zdał przepustkę i narzędzia. Ostatnie wynagrodzenie od (...)sp. z o.o. otrzymał w listopadzie 2015 r. tytułem wypłaty wynagrodzenia za październik 2015 r. Spółka (...)sp. z o.o. wyrejestrowała K. P. z ubezpieczeń z dniem 9 maja 2016 r.

(Dowód: świadectwo pracy k.11 akta zasiłkowe; Zaświadczenie RMUA k.3, tabela składek na ubezpieczenie emerytalne K.4-5;umowa zlecenia k.13, umowa zlecenia k.24; oświadczenie (...) z o.o. k.11; druk ZUS ZWUA k.23 akta zasiłkowe; zeznania odwołującego – protokół rozprawy z dnia 7 listopada 2016 r. 00:05:23-00:19:00; zeznania T. W. – protokół rozprawy z dnia 19 grudnia 2016r.,. 00:03:20-00:07:53)

Niezdolność do pracy K. P. trwała nieprzerwanie od 14 marca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r.

(Bezsporne: oraz zaświadczenia lekarskie w aktach zasiłkowych– k. 3-4; świadectwo pracy k.11 akta zasiłkowe; zeznania odwołującego – protokół rozprawy z dnia 7 listopada 2016 r. 00:05:23-00:19:00)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego. Zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne. Na żadnym etapie rozpoznawania sprawy strony postępowania nie zakwestionowały jakiegokolwiek dowodu, nie podniosły jego nieautentyczności lub niezgodności ze stanem rzeczywistym, co pozwoliło uznać je za rzetelny i w pełni wartościowy materiał dowodowy. Zdaniem Sądu korespondowały one ze sobą tworząc logiczną całość, dlatego też stanowiły podstawę ustalonego przez Sąd stanu faktycznego. Dodatkowo podstawę dokonanych ustaleń faktycznych stanowiły zeznania świadka T. W. oraz odwołującego K. P.. W ocenie sądu zeznania świadka jak i odwołującego należało ocenić jako wiarygodne, gdyż znajdowały one odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego okazało się uzasadnione.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy K. P. przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okres od 9 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. Ubezpieczony twierdził, że w tym okresie nie kontynuował działalności zarobkowej, dlatego że 10 listopada 2015 r. zakończył pracę dla (...) Sp. z o.o., a ponadto nie

był w stanie pracować. Organ rentowy podnosił, iż skoro po ustaniu tytułu ubezpieczenia w związku z zatrudnieniem w spółce (...) Sp. z o.o. ubezpieczony wciąż miał zawartą inną umowę zlecenia w spółce (...). Sp. z o.o., to stracił prawo do zasiłku za okres objęty zaświadczeniem lekarskim po ustaniu ubezpieczenia z tytułu umowy o pracę w dniu 8 kwietnia 2016 r.

Należy podkreślić, że organ rentowy prawidłowo obrał za podstawę prawną decyzji art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t.Dz. U. 2016 poz. 372), dalej ustawy zasiłkowej, a nie art. 17 ust. 1 ustawy. Przepis art. 17 ustawy zasiłkowej, utratę prawa do zasiłku chorobowego odnosi do okresu zwolnienia wynikającego z orzeczenia lekarskiego o zwolnieniu od pracy, natomiast według regulacji art. 13 ustawy, zasiłek chorobowy w ogóle nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, a więc nie odnosi się do okresów poszczególnych zwolnień, tak jak w przepisie art. 17. Z porównania treści art. 13 i art. 17 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wynika wyraźnie, iż każdy z nich odnosi się do innego kręgu osób. Nadto regulują one zasadniczo inne stany faktyczne, gdyż pierwszy z nich dotyczy okoliczności powodujących brak prawa do zasiłku chorobowego w okresie po ustaniu tytułu ubezpieczenia (prawo to w ogóle nie powstaje), drugi zaś utratę tego prawa (już po jego powstaniu). Użycie w art. 17 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa pojęcia "ubezpieczony", dla określenia adresata normy prawnej zawartej w tym przepisie, przemawia za przyjęciem poglądu, iż przepis ten odnosi się do zasiłku chorobowego wypłacanego w czasie podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, a nie po jego ustaniu, skoro "ubezpieczonymi", w myśl art. 1 ust. 1 ustawy, są osoby objęte ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepisy art. 13 i art. 17 ustawy zasiłkowej zawierają zatem odrębne i różniące się zasadniczo regulacje stanowiące odstępstwo (po spełnieniu warunków w nich przewidzianych) od ogólnych zasad określających przesłanki prawa do zasiłku chorobowego wymienionych w art. 4, art. 6 i art. 7 ustawy, przy czym prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego dotyczy wyłącznie art. 13.

Regulacje z art. 13 i 17 ustawy zasiłkowej różnią się, jako podstawy rozstrzygnięcia nie tylko ze względu na inne okresy ochrony ubezpieczeniowej, ale także dlatego, iż używają odmiennych pojęć, co już wstępnie wskazuje, że ich znaczenie nie jest tożsame. Przepis art. 17 jest stosowany ze względu na wykonywanie "pracy zarobkowej", natomiast art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy ma na uwadze "działalność zarobkową". Oczywiście, działalność zarobkową - już tylko ze względów semantycznych - można ujmować szerszej niż pracę zarobkową. Odmiennosć ta wyraża różnicę pomiędzy regulacją z art. 13 i art. 17 ustawy, jednak jej nie wyczerpuje. Taki sposób odmiennego rozumienia norm art. 13 i 17 ustawy zasiłkowej potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 czerwca 2013 r. I UK 19/13.

Zgodnie z art. 13 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy podejmuje lub kontynuuje działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych odnosił się do formalnego występowania tytułu do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego, podczas gdy ubezpieczony zwracał uwagę na niewykonywanie żadnych czynności zarobkowych w spornym okresie na podstawie umowy zlecenia zawartej ze spółką (...)sp. z o.o.

Sąd przychylił się do stanowiska prezentowanego przez ubezpieczonego.

Świadczenia z ubezpieczenia społecznego mają na celu zapewnienie środków utrzymania ubezpieczonemu, który z różnych powodów nie ma w danym okresie możliwości uzyskiwania dochodu z działalności wykonywanej osobiście, niezależnie od tego, na jakiej podstawie. Analogiczną funkcję pełni zasiłek chorobowy zastępujący utracony zarobek. W orzeczeniu z dnia 4 czerwca 2012 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I UK 13/12 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia)

każdej działalności zarobkowej, zarówno tej, której wykonywanie dawało tytuł do objęcia ubezpieczeniem, jak i wykonywanej równolegle z taką działalnością, a ponadto jakiegokolwiek nowej działalności dającej źródło utrzymania. Wprawdzie w uzasadnieniu cytowanego wyroku Sąd Najwyższy rozważał zastosowanie przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w kontekście niezdolności do pracy po ustaniu zatrudnienia, podczas gdy ubezpieczony miał jednocześnie zarejestrowaną działalność gospodarczą, jednakże w ocenie Sądu, rozważania tam zawarte można także odnieść do niniejszego postępowania. Sąd Najwyższy trafnie zwrócił uwagę, że wpis do ewidencji działalności gospodarczej ustanawia jedynie domniemanie jej prowadzenia, które może zostać obalone przez wykazanie, że rzekomy przedsiębiorca nie wykonuje w związku z tym żadnych czynności. W razie potwierdzenia tej okoliczności tytuł do ubezpieczenia nie powstaje, pomimo istnienia ku temu formalnej podstawy. Ponadto Sąd Najwyższy podkreślił, że zasiłek nie przysługuje jedynie w okresie trwania wymienionych w nim (w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy) okoliczności. Z kolei pojęcie „innej działalności zarobkowej” z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy musi przejawiać się rzeczywistą aktywnością ubezpieczonego ukierunkowaną na uzyskanie zarobku. Potwierdzają to poglądy prezentowane przez Sąd Najwyższy np. w uzasadnieniu uchwały z dnia 30 sierpnia 2001 r. III ZP 11/01.

Odnosząc powyższe rozważania do niniejszego postępowania, należy stwierdzić, że bezspornie odwołujący po ustaniu tytułu do obowiązkowego ubezpieczenia miał nadal zawartą umowę zlecenia bez określonego terminu jej zakończenia. Jednocześnie wymaga podkreślenia, że związanie stron umową zlecenia w danym okresie nie musi wiązać się z rzeczywistym podejmowaniem w jej ramach jakiegokolwiek aktywności przez zleceniobiorcę. Ciężar dowodu w tym przedmiocie spoczywa na ubezpieczonym i w przypadku K. P. obalenie domniemania faktycznego wynikającego z treści umowy okazało się skuteczne. Ubezpieczony wykazał, że podstawowym miejscem zatrudnienia od 11 stycznia 2016 r. do 8 kwietnia 2016 r. związanym z codziennymi obowiązkami, była dla niego spółka (...) Sp. z o.o. Natomiast z umową zlecenia ze spółką (...)sp. z o.o. wiązało się wykonywanie przez niego pracy do 10 listopada 2015 r., mimo że spółka wyrejestrowała go formalnie dopiero z dniem 9 maja 2016r. Powyższe okoliczności znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka T. W., oświadczeniu spółki (...)sp. z o.o., zaświadczeniu RMUA, tabeli składek na ubezpieczenie emerytalne.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że w okresie od 11 listopada 2015 r. ubezpieczony nie wykonywał żadnych czynności w ramach umowy zlecenia łączącej go z (...)sp. z o.o., przez co nie doszło w rzeczywistości do kontynuowania przez niego działalności zarobkowej w rozumieniu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Nie posiadał wówczas także jakiegokolwiek innego tytułu do ubezpieczenia chorobowego, czy to obowiązkowego, czy to dobrowolnego, wobec czego nie zaktualizowała się przesłanka odmowy wypłaty świadczenia określona w przywołanym przepisie. Nie zaszyły również inne okoliczności uzasadniające pozbawienie ubezpieczonego prawa do zasiłku chorobowego, wobec czego decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. nie miała merytorycznego uzasadnienia.

W konsekwencji sąd uwzględnił odwołanie w całości i w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł o przyznaniu ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 9 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. na rzecz K. P. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 15 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2015.1801).